

pracujúceho človeka dôstojnosť ponížujúce „Žobráčiky“ takže kto ju dostal mohol si vydediknúť chlieb a ine potraviny v cene za 10. korun, ale musel si ich íť vziať do mesta čisto asi 15. klm. (z Lukáčoviec do Hlohova) a to peši lebo peniaze na vlak nemal, častokrát keď sa mu nechcelo peši íť pre žobráčiku potom hladoval aj rodinou.

1931

Hromadne
vystahovanie
za prácu do
Čiech a do cudziny

Či začalo sa zas znova hromadne vystahovanie do všetkých kútov sveta za prácu mnoho ľudí odeslo do Francie a do Českých krajov, bieda vyhánia za chlebom do sveta najlepších synov, ako tiež aj otcov odtrháva od svojich rodín a dávajú sa na cestu do neznámych krajín, lebo nás tu chce žiť a vie že keď chce žiť musí pracovať, a mačošski vlasti nedá mu pracovať nedá mu žiť, nemá miesta preňho, vyhánia ho za hranice, ťažko mu prichádza kukat do výkladov obchodov, odkiaľ nan ho hladely veci ktoré tak veľmi bi potreboval či už pre seba, alebo pre svoju rodinu či su to šaty, obuv, alebo potraviny, a on len môže nato len kukat, ale kúpiť si nič nemože, nemá račo, nebolo práce nebolo zárobku, tak všetok tovar stal vobchodoch, nebolo kupcov, ľud sám vo svojej zúfalosti si hovoril: keby už ráz chcelo volaio prinst, to volaio malo bit to hrozné to čo je najhoršie na svete = vojna =, o ktorej sa vadi viac a viac račalo medzi ludmi hovorit, pritom ale trpli horozou,

Robotnícke hnutie bolo stále viac a viac potlačané kapitalizmom
 tromfoval svojim výtazrom, Statkary zbarily sa nepokodli-
 ných ludy pre nich a tych ktorých si v práci ponechaly ty
 byly museli poslušne krlbit svoje chrbaty podľa vôle svojho
 zamestnavateľa z obavy aby aj jeho nestihol podobny
 osud ako tých ubožníkov ktorých správe prepustil a
 musely sa za prácu vystahovat za hranice, boli to hlav-
 ne vediaci činitelia komunistickéj strany, a doverníci robot-
 níctva v odborových organizáciách, tyto boli prvý prepu-
 steny, nemohli si najst prácu, lebo ich všade statká-
 ry mali na indexi a do práce ich nevzali, boli núteny
 aj z rodinami sa vystahovat do cudziny za prácu, Stat-
 kary a bohaty sedliaci dosiahly svoj cieľ, vyštvali a zbari-
 ly sa ludy ktorý burcovaly lud proti nespravodlivému sve-
 tovému štátnému poriadku, vykoristovanie človeka ilovkom
 preto aj volby do obecného zastupiteľstva v roku 1931. tak dopad-
 li že robotnícka strana Komunistická v Lukáčoviách
 vobec nekandidovala, nemal kto podat kandidátku, jej vod-
 covia boli vyštvaly za hranice, a ty čo zostaly doma v strachu
 a či v obave aby aj oni tak nepochodily ako ich predchodcovia
 sa neodvážili ani ukázat že su komunisty.

Pri týchto volbách ktoré mali viac menej len miestny
 význam, všetky miesta v obecnom zastupiteľstve obsadili tieto
 strany: Pliškova ľudova, agrárna republikánska, a křestansko socialistická

1932

za starostu obce bol zvolený už viackrát starosta, Michal Gajdos
 väti polník, ktorému hovorily ináč že „sindikus“ t. j. kostolný
 pokladník, trebárs nim už nebol ale pred rokmi to bolo v tom
 to rode, možno politickú uvedomelosť a činnosť týchto poli-
 tických strán v Lukáčovciach tak kvalifikovať že nemali
 stáleho a pevného uvedomelého charakteru, rozťaril ten kto
 vedel lepšie kričať, a na druhého nadávať, Doposiaľ najmo-
 nejšia politická strana v Lukáčovciach Kresťanská sociá-
 lická (Petrášková) upadla, a snov aj jej rodea Augustín Petrá-
 šek rim. kat. farár stratil dôveru ľudu, obviňovali ho z milost-
 ných zápletoč so ženami, bol z Lukáčoviec preložený na nové
 posobisko na faru do Jagerseku. Za jeho účinkovania v
 Lukáčovciach prispieval k tomu že ako poslanec krajinského sne-
 mu v Bratislave vymohol subvenciu na stavbu cesty - z Luká-
 čoviec na stanicu Andáč, tak tiež škola na poschodie sa sta-
 vala na túto tiež vymohol od štátu 50.000 Kčs. a okresný úrad
 v Hlohovci poskytol 5000. Kčs na túto školu.

1933-40.

škola

Je potrebné poznamenať trochu histórie tejto školy
 bola postavená v roku 1912. stavala ju politická obec
 Lukáčovec, po vystavení bola len prízemná a po zaplatení
 dlhu ktorý bol nanu urobený, občane zastupiteľstvo ju daro-
 vala rim. kat. cirkvi aj so stavebným poriečením, postupom
 času školopovinní pribúdali čo rok takie chýbval školský

priestor uvažovala sa čo bude výhodnejšie ako riskat
 učobny priestor či postavit novu školu, alebo na prista
 vit školu na poschodie, obecne zastupitelstvo sa urnieslo
 školu nadstavit na poschodie, škola bola majetkom
 rim. kat. cirkvy, jedon krát ju už darovala obec cirkvy
 a teraz prevzala náklad na nadstavbu tejto školy
 nadstavbu previedol stavitel Lackovič z Hlohovca, celý
 náklad na túto stavbu bol 140.000 Kč jedonstosedemde-
 siättisickorun, štát, ako je už spomenute poskytol
 50.000 Kčs. subvenciu a okres 5000, takže obci zostal dlh
 na túto školu 115.000 Kčs lebo obec ktorých penári nemala
 po rokoch dlh obec splatila a školu znovu darovala
 rim. kat. cirkvy, takto sa nakladalo hospodárilo sobenim
 majetkom, návrh na z cirkevnenie školi vysiel zo strany
 Křestansko socialistickej (Petřáškovej) (správne malo bit pána
 Grofa Esterházyho (poznámka kronikára) lebo on a baron Szent-
 Iványi boli vedúci, a mecenáři tejto strany, a keď to bol návrh
 pána farára nikto sa neodvářil hlasovat proti, previedly
 to bez komunistov, z agrárnej republikánskej sa odvářil iba je-
 don hlasovat proti, bolo mu vyhřážano že pred smrtou nebu-
 de zaopatreny sviätostámi romierajúúcich, a že sa mu neujš-
 troji ani cirkevny pohreb, bol to maly robnik neohtorený bojar-
 nik za parcelovanie tunajšiccho veľkostatku, nerlakol sa a vydáľal

Volby do NZ
presne údaje
o výsledku sa
nedaly zistiť

Parlamentne voľby v roku 1935, hlavne na Slovensku
boli vitartvom opozícií buržoáznych politických strán a to
hlavne z volieb posilnena vyšla Hlinkova ľudová Slovenská strana
a nemecká Heintzová strana, je to vinou Českej buržoázie
ktorá v poslednej dobe veľmi macošsky sa zachovala voči Slo-
vensku, priamo ho ožobračovala, povražovala ho za svoju kolo-
niu, a preto Slováci takto ukázali svoju nelibosť Českej Beneš-
ovskej politiky na Slovensku. Po voľbách sa situácia zmenila
všetko sa už pripravovalo na vojnu, štáty sa začali grupovať
tvoriť bloky obranne, z Nemecka stále dochádzali zprávy že Neme-
cko pod vládu Adolfa Hitlera má úmerné požiadavky z Českoslo-
venskej republiky, čo bol výsledok politiky kapitalizmu v Českoslo-
venská republika tiež mala uzavrieť spojeneckú smluvu so
SSSR, ale zato jej zrak bol viac naklonený na západ ako na
východ potvrdzuje to aj vyrok vtedajšieho ministerského pred-
sedu D^r. Hodinu že jemu je len predsa bližší Hitler ako Stalin.

A tento duch zavládol aj na dedinách, len že opačnej forme
vyroku D^r. Hodinu, radšej Stalin, ako Hitler, to jest: radšej SSSR
ako Nemecko, v Lukáčovciach od čias roku 1930. kedy boli pracovní-
mii Komunistickéj strany rozobraty po celom svete verejne nevys-
tupovala, preto ale revolučný duch ktorý bol v povojnových
rokoch vstúpení do pracujúceho ľudu neviminul, našli sa
vidi pracujúci ktorý nenechali buržoáziu pokojne a ľubovoľne

zaobchádzať spracujúcimi, robotníctvo sa ráčalo organizovať v odborových organizáciách trebárs aj v soc. demokratickej strane a v jej slôžkách. Bola mu predsa bližšia ako Hlinkova slovenská ľudová strana, alebo agrárna, ináč ju volaly (argalašská

Náše obyvateľstvo v Lukačovciach bolo rozdelené takto: príslušníci Hlinkovej Slovenskej ľudovej strany boli bohatsí roľníci, zamožnejší ľudia, a niektorí chudobný ľudia ktorí ekra pána farára nevideli, a nemysleli na svoju biedu a utlačovanie. Agrárnej republikánskej strane sa grupovali ľudia, na prvom mieste boli zbytkový statkáry, mali a stredný roľníci, a niektorí za roľami túžiaci domkári, najomníci podhospodárskych usadlostí a námeradne pracujúci, to všetko ťažilo k socialistickým stranám, to boli aj sinovia niektorých rodičov agrárnikov alebo ľudákov najspolahlivejší kader k socializmu boli takzvany deputátnici (bireši) a stály robotníci, ktorý boli zamestnaný na tu najšom veľkostatku u Bratia Löry.

Domkáry a malý roľníci sa vidi ťažily k sebe spolu z deputátnici, preto lebo z domkárov a malých roľnikov sa tvoril kader robotníkov, tyto malý roľníci posielaly svojich sinov a dcéry pracovať námerodne príležitostne, ale najviac medzi stálych robotníkov na veľkostatku, lebo doma pri nich práce nemali, na maličkom hospodárstve, a tu sa vede li tyto ľudia porozumieť, že majú spoločne a jednotné záujmy

Pred =
Posledne volby
za ~~ukrajinskou~~
Predmnichov-
skej ČSR, v os-
duši fašizácie

porazit kapitalizmus a na jeho miesto vybudovať niečo lepšie
 ho iní spoločensky pracovný poriadok, že tieto ľudia k sebe
 ťiahly, že sú si k sebe blízky dokázali to aj voľby do obecné
 ho zastupiteľstva v roku 1938. robotníctvo si podala svoju
 kandidátku pod názvom: Združenie robotníkov a malých
 roľníkov, proti všetkým nástrahám a osočovaniam dosiahli
 prekvapujúceho výsledku, z 18. mandátov obdržali 12 mandátov
 boli najsilnejšou zložkou obecnom výbore, podľa výsledku volieb
 prináležal tejto zložky aby bol postavený aj starosta obce
 veľkou chybou bolo že nemala toto združenie člena ktorého
 by postavilo za starostu, nebolo to pravda že by nemalo tak
 schopného človeka ktorý by prevzal úrad starostu, ale tu
 tu bolo to že úrad starostu nechcel nikto z tohoto združenia
 prevziať, je pravda že tu chýbalo čosi, a tu chýbala odvaha a
 smelosť, aby ľudia nedostali úrad starostu, spojili sa
 z agrárnu stranu a tak na trne iným stranám, a hlavne
 ľudovej hlasovali pri voľbe starostu na občana Mečiar Štefan
 člena výboru za agrárnu stranu, teda stal sa starostom
 obce Lukáčovce Mečiar Štefan, je pravda že ľudakom a iným
 stranám to po voľi nebolo, a preto robili všetko možné aby
 znemožnili činnosť a rozmach robotníckeho hnutia, hlavným
 nepriateľom jeho bol Albert Slugeň riaditeľ školy, organista a
 veliteľ Hlinkovej Gardy, A tak tiež vtedajší vedúci notár

veľký ľudák Lieskovský bol nepriateľom tohto hnutia, starosta
 Mečiar za podpory robotníctva sa ujal úradu, do tohto obdo-
 bia spadá aj to že obec mala krému, ak bi sme to mohli tak
 to narvať, ináč to nevizieralo na krému, bola to hnilá radý
 mená diera, vôbec nevíhovovala ľudskému obidlu a tým mený
 za obeznu krému, táto kréma bola odpredana pobočke ú-
 vernemu družstvu, ktoré túto hnilu budovu rozitilo a na jej
 mieste postavilo budovu pre hostinec a obchod so smie-
 šaním tovarom, budovu ktorá zodpovedala svojmu úče-
 ľu, ktorý bola postavená, v ktorej bol ihneď zriadený
 na jednej strane výčap, a na druhej strane bol zriadený
 obchod so smiešaním tovarom, Ako každá nová vec má
 svojich priateľov, a nepriateľov, ne išlo tu o to že by to nebo-
 lo prospelo pre občanov, ale o to, že to previedol človek
 ľudákom neponujúci podporovaný robotníctvom smiešajú-
 cím socialisticky, teda išlo tu o priestiž, a tak aj pán notár
 Lieskovský nemohol nič namietat oproti odpredajú starej
 krémy, iba vyhradil si to že keď sa odpredá stará nerod
 povedajúca kréma, aby sa tých penari urobila preňho
 kúpelna, a upravila šumpu, stala sa, Štefan Mečiar ako
 starosta obce nebol po voli ľudákom, ale nie preto že
 by bol špatne viedol obecné záležitosti, ale preto že bol
 vo svojich snáhach podporovaný socialisty a demokrati,

Správna komisia

A preto bolo od ludákov šikovno naraďované to že starosta Mečiar Štefan preto všetko je vekové starší, a ako starosta obce musel narukovať k vojsku počas mobilizácie, a za ten čas kým sa vrátil ľudáci urobili v obci prevrat, zobraly mu z domu rýchtársku tabuľu, rozpustili obecné zastupiteľstvo, a ustálili v obci „správnu komisiu“ ktorej vládnym komisárom na doporičenie dekana fárara Jána Klíu bol Albert Slugen, a ihneď sa začal poháň na ne ludákov, chcely shrnúť do ľudovej strany všetky politické strany a odborové organizácie, podarilo sa im získať agrárnu republikánsku stranu, ale len jej vedenie, ľud a členstvo tejto strany nesúhlasilo s vedením tejto strany a nedalo súhlas k zličeniu s ľudovou stranou, márne sa snažily takmer na sile stiahnuť všetok ľud do tejto strany, nedarilo sa im to nepomohly ani sluby, ani vyhľadky, občania si myslely svoje, tých ktorých sa im podarilo naviesť a získať aby si podali prihlášku do Hlinkovej slovenskej ľudovej strany (HSLD) prijímali len ako kandidátov na skúšobnú lehotu, ako ktorého najmenej na 6. mesiacov, až 12 mesiacov, ktorý chcel byť členom tejto strany jeho meno napísali k verejnemu nahliadnutiu na tabuľu, (čomu hovorili ten čas že sú vyvesované na tabuľu) či pravoverní ľudáci nemajú nič proti ich prijatiu do HSLD.

Nábor do HSLD
a H.S.

Robily sa rôzne ľudové práce, robila sa oprava železničnej

trate, regulácia potoka od Aleksíniec, taktiež aj v obci, na brehu
 pred kostolom bol "hlinník" jama, ktorá dávala špatni
 vzhľad celému tomu okoliu, bolo ju treba zorenou zrovnať,
 ale kto chcel tam pracovať, zarobiť si tu nieaku korunu na
 živnosť svojej rodiny, musel mať potvrdenie, prípadne
 legitimáciu že je členom H.S.L.S. alebo H.G.

Veľmi ľahko hestá púšťali medzi ľud, vedeli že ľud nemá
 rada občanov židovského vierovyznania, a preto tu začaly kam-
 pan proti židom, pisaly na bráni a na parkane hestá ponižu-
 júce ľudsku dôstojnosť, ako: židom smrt, židi nech idu do Palestíny
 dlho bol nápis na "majovej" pajte na bráne nápis: Židor vyžen
 židor, a rôzne ine hestá po napísovaní kde kde, ako: už tu
 proti Čechom, s Čechy von, ale sami nevedeli prečo? ale
 komunisty vedeli prečo, bolo to preto že si chceli ich majetky
 pririasť, sňabovať a zrabovať ich majetky, zariťovať všetko
 čo by sa dalo, za takého to ovzdušia sa rodil takzvany
 Slovenský štát, zásluhou Hlinkovej Slovenskej ľudovej stra-
 ny za pomoci Nemeckého fašizmu, na priami zásah Hitlera
 a jeho lokajov na Slovensku, Aj v Lukáčovičiach
 bola založená Hlinkova Garda ako bojový oddiel H.S.L.S.
 organizovaly sa v nej bohatý roľnícky sinkovia, a tiež aj
 niektorý nevedomély robotníci, členovia H.G. sami ne-
 vedely načo a prečo sa organizovaly v H.G.

oni mali len jeden cieľ, nie chrániť Slovenský štát, ale
 a arizovať po židoch, a ž ich vyvesú z obci do koncentračných
 táborov ich majetky, (roľe a domi,) hlavne však roľe im
 boli sľubované, gardisty mali uniformu ako bojovní oddiel
 H. S. L. S.

Občania Lukáčoviec neboly veľmi naďery z toho
 to znie, iba niekoľko vytečnikov, ktorý ichaly čo kto
 roby a čo hovori, maly nato rozkaz od veliteľa Sluzenia, ktorý
 komunistov menoval že su to „židobolševici“ treba porname-
 mat že Lukáčovský „gardisty boli dost „slušny“ lebo na okoli-
 tnych dedinách dali moe ludy im nepohodlnich zaistiť alebo
 odvieť do Nemecka odkiaľ sa viac nevrátili oni len židov-
 ského vieroznania občanov, žiadali od okresného veliteľa
 Hlinkovej Gardy aby boli z Lukáčoviec vyvezeny, lebo že štátu
 nebezpečni ľudia sú, su to všetci komunisty - bolševici, ale
 je potrebné povedať, že spomedzi nich ani jeden nebol členom
 komunistickej strany, o ich osude napíšem na ďalších stránkach

Zavedenie
 telegrafu a tele-
 fonu do obce

Ale je treba spomenúť niektoré udalosti v obci, a
 to že do Lukáčoviec bol zavedený telefón, bol vedený s Dolného
 Trhovišťa cez Pastuchov, do prevádzky bol daný v roku 1937
 dotiaľ ak bolo niečo sírne muselo sa kurirom pešo vyba-
 rat alebo poštou, čo bolo veľmi zdĺhavé, poštový úrad bol
 striedavo raz za čas v Rišnovciach a raz v Aleksienciach.

ta došla vlakom a odtiaľ sa musela poštová donášať
peši do obce, obyčajne to býval obecní sluha, ktorý po pri-
obslužke kancelarie notárskeho úradu bol aj listonosom,
niektoré vážnejšie udalosti tiež snáď s nedopatreným nie sú
opredu tejto knihy uvedené, za posledných 40. rokov boli v Lu-
káčovciach tri vraždy, boli to dve samovraždy, a jedna vra-
da žákerna, v roku 1922. zastreľil sa vo svojom plevinci Ján
Lampert, kováč, príčina samovraždy je neznáma, druhá sa-
movražda bola 8. IX. 1927. Dominik Markovič sa zastreľil na
cintorine na matkinom hrobe, príčina samovraždy bola
neviliečiteľná choroba (epilepsia). v roku 1937. 7. X. JUD. Zachar
zavraždil svoju manželku, v noci na posteli, ju doríbal na
posteli, sekerou, zostaly po nej tri deti, dva chlapeci sú už lekári
a dievka dospela pracuje na ŽRD. Krátka charakteristika
tohto človeka: jeho životopis je na prvých stránkach tejto
pamätnej knihy, lebo on je to čo písal do kroniky až po stranu
214. ináč funkcionár Štínskej Slovenskej ľudovej strany, horlivo
náboženského a poštolaťu, Borského sudea Jekišovho, po vra-
de utiekol z obce predstieral choromyselného, bol čtrnástom
dodapeny a zatvorený, a postavený pred porotný súd v Nitre
odsúdený bol na doživotné väzenie, bol mu trest na proslbu zme-
nený na 30. rokov väzenia svoj trest si odpikával v Leopoldovskej
vážnici, príčinou vraždy údajne bola záclivosť, ve väzený bol

Samovraždy
a vražda
v Lukáčovciach

ny

do roku 1951. zvyšok trestu si odpikáva na slobode, na terur prácu
na štátnom majetku rôzky práce.

1940

Ľavédenie elek-
trizácie do obce

V roku 1940. bola reelektrifikovaná naša obec, zaviedlo sa
elektrické osvetlenie do celej obce, robnici si začali kupovať
motory na elektrický pohon, z počiätku javili elektrine nedo-
ru a bojácnosť, plašili jeden druhého, že elektrina vrajdi,
neskôršie ale sa presvedčili že elektrina je pomocníkom člove-
ka, začali si ju chváliť a rozširovať jej sieť, a dnes v roku
1960. by si nevedeli predstaviť život na zemi bez elektriny

V roku 1940. bola už len jedna jediná politická strana
H.S.L.S. Hlinkova-Slovenská ľudová strana a Hlinkova garda
v obci vládla správnou komisiou, komisárom obce bol Babuka
Stefan robník, nie vybojni ľudák, rozumne riadil v obci, ale
nemohol si pomôcť, keď ľudová strana a Hlinkova garda
mu diktovaly, predsedom H.S.L.S. bol Gajdoš Michal (dolný)
stredný robník ináč veľký ľudák, veliteľ H.G. bol Albert Šluger
učiteľ - riaditeľ na tunajších školách, bol postrachom pre
neludákov, na každej schôdke rečnil nabádal občanov proti
komunistom - ľudobolševikom, ale sympatie si nemohol zis-
kať ani u ľudákov, a tým menej u odbojárrov neludákov
kričali nanho oknár, zato že bol rodák z Valaskej Bely
to bol kraj odkiaľ chodili knam oknári, Občania neboli
veľmi nadšený politikou H.S.L.S. a preto nie div že vpred
večer 1. mája v noci sa zjavilo moc letákov poroshadrovaniach

po obci, po uliciach vyvírajúcej k odporu proti takzvanej slovenskej vláde, slovenský zandary márne sa snažili vypátrať pachateľov, nič nezistili, preto si vyľiači zlost na židoch,

Hlinkovej garde najviac oči klal židovský majetok bol daný pod národnú správu, to ako príprava na konfiskáciu, jedna je pravda že tyto ľudia neboli obľúbení u občanov, preto lebo tyto ľudia sa fyzickej a vlasti väčšej práce stránili, zaobíerali sa rôznymi obchodmi a spekuláciami a pri tom aj roľníctvom ale sami na roľách nepracovali, na to si najímali ľudy robotníkov, a držali stáľžek robotníkov takzvanech tenias „birešov“

Do Hlinkovej gardy sa prihlásily vo veľkej väčšine roľnícky sinovia, a niekoľky zavedeny na sluby chiteny robotníci, tyto išli do H.G. preto lebo sa im sľubovali židovské role a domi, neskoršie ale sa robotníkom role neušli, to si rozdelyli medzi sebou roľníci, a robotníkom zostala iba mrzutost. Národná správa mala nad hospodarenym a hlavne nad obrobennym roľi dozor, nachádzala sa tu 8 rodin židovského vierovyznania, boli to nasledovné rodiny:

- 1.) Maximilian Schöffler s manželku, už stary práce neschopny mal dvoch sinov obydvaja už mali svoje rodiny a to:
- 2.) Samuel Schöffler obchodoval po vätčine s koňmi, a tiež mal aj role po otcovi a tiež v nájme.

1941.

Odlečenie židov do koncentračných táborov do Nemecka

38